

Preses relīze

Luksemburgā, 2021. gada 2. februārī

Revidenti pārbauda ES darbības inovācijas plaisas novēršanai

Privātu un publisku ekonomikas dalībnieku spēja apgūt un izstrādāt augstās tehnoloģijas ES dalībvalstīs ievērojami atšķiras. Lai novērstu šo inovācijas plaisu, ES aizvien vairāk uzmanības ir pievērsusi tam, lai izvērstu dalību ES pētniecības un inovācijas finansēšanas programmās, ieviešot īpašus pasākumus ar mērķi atrast inovācijas ziņā vājāku valstu potenciālu un veicinot sinerģiju ar Eiropas strukturālajiem un investīciju fondiem (ESIF). Eiropas Revīzijas palāta (ERP) pašlaik veic revīziju, kurā novērtēs Eiropas Komisijas darbības, kas vērstas uz pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” darbības “paplašināšanas” mērķa sasniegšanu.

Pētniecība un inovācija ir produktivitātes un ekonomiskās konkurētspējas svarīgs elements. Apmēram divas trešdaļas Eiropas ekonomiskās izaugsmes pēdējās desmitgadēs ir panākta, pateicoties tehnoloģiskajai inovācijai, un viena trešdaļa no visām Eiropas darbavietām tagad ir nodrošinātas uz zināšanām balstītās nozarēs. Viens no ES politiskajiem mērķiem ir pētniecības un inovācijas vienmērīgs sadalījums visās dalībvalstīs.

“Apvārsnis 2020” ir ES astotā pētniecības un inovācijas pamatprogramma. No tās līdzfinansē progresīvus pētniecības un inovācijas sadarbības projektus dalībvalstīs un partnervalstīs, un šī programma ir galvenais finansēšanas instruments stratēģijai “Eiropa 2020” un Eiropas pētniecības telpas mērķu sasniegšanai (tā ir 2000. gadā uzsākta iniciatīva ar nolūku izveidot vienotu bezrobežu pētniecības, inovācijas un tehnoloģijas tirgu visā ES). Sākot no 2013. gada, programmā “Apvārsnis 2020” aizvien lielāka uzmanība tika pievērsta izcilības izplatīšanai un inovācijas ziņā vājāku valstu līdzdalības “paplašināšanai”, sniedzot tām papildu atbalstu politikas izstrādei, spēju veidošanai un vadošo pētniecības institūtu sadarbībai ar zemāka snieguma reģioniem. Lai finansētu šos pasākumus, tika izmantoti arī ESIF, kuru uzdevums ir stiprināt ES ekonomisko un sociālo kohēziju un kurus izmantoja papildus programmas “Apvārsnis 2020” finansējumam.

Šajā preses relīzē aprakstīti galvenie punkti, kas iekļauti Eiropas Revīzijas palātas ieskatā gaidāmajā revīzijā. Ieskata pilns teksts angļu valodā ir pieejams Palātas tīmekļa vietnē eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

“Dažādu dalībvalstu privāto un publisko ekonomikas dalībnieku sasniegumi pētniecības jomā un inovācijas spējas līdz šim ir atšķirušās. Šī plaša starp inovācijas līderiem un inovācijas ziņā vājākām valstīm neļauj ES pilnībā izmantot savu potenciālu un kavē ekonomisko izaugsmi, pārticību un sociālo stabilitāti,” sacīja par revīziju atbildīgā ERP locekle Ivana Maletić. “Šīs revīzijas mērķis ir novērtēt, vai Komisijas darbības, piemēram, saskaņā ar pamatprogrammu “Apvārsnis 2020” un sinerģijā ar ESIF, ir palīdzējušas sašaurināt pētniecības un inovācijas plaisu Eiropas Savienībā.”

Programmas “Apvārsnis 2020” 2014.–2020. gada budžets bija 76,4 miljardi EUR, ieskaitot apmēram 1 miljardu EUR “paplašināšanas” pasākumiem. Pētniecības un inovācijas daļa ESIF 2014.–2020. gada budžetā bija 43 miljardi EUR. Revidenti aplūkos kopš 2014. gada ieviesto pasākumu rezultātus, tostarp pievērsīs uzmanību sinerģijai ar ESIF. Tiks aplūkotas arī izmaiņas, kas ierosinātas jaunajā daudzgadu finanšu shēmā 2021.–2027. gadam.

Pamatinformācija

Pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” vidusposma novērtējumā secināts, ka “paplašināšanas” mērķa progress bijis lēns un nevienmērīgs un ka dažās jaunākajās dalībvalstīs un dažos programmas sektoros novērojamas tikai nelielas izmaiņas. Tas raisīja bažas Eiropas Parlamentam un Padomei. Tāpēc jaunās 2021.–2027. gada pētniecības un inovācijas pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” priekšlikumā “paplašināšanas” pasākumi un sinerģija ir uzsvērti vēl vairāk. Arī jaunākajā Kopīgo noteikumu regulā (KNR), kurā paredzēti noteikumi attiecībā uz ESIF un citiem fondiem, ir uzsvērti vajadzība dalībvalstīm un Komisijai uzlabot koordināciju un attīstīt sinerģiju ar pētniecības un inovācijas satvaru.

Šo revīziju par ES rīcību saistībā ar inovācijas plaisu ir plānots pabeigt līdz 2021. gada beigām. Revīzijas ieskatu pamatā ir sagatavošanās darbs, kas paveikts līdz revīzijas sākšanai, un tie nav uzskatāmi par revīzijas apsvērumiem, secinājumiem vai ieteikumiem. Pilns šā revīzijas ieskata teksts angļu valodā ir pieejams ERP tīmekļa vietnē eca.europa.eu.

Saziņa ar presi: *Claudia Spiti* – E-pasts: claudia.spiti@eca.europa.eu Mob. tālr.: (+352) 691 553 547